

ЛИКОВНА УМЕТНОСТ И НАСЛЕЂЕ

Република Србија
Министарство културе

M U Z E J
PRIMENJENE
UMETNOSTI

СРПСКИ ПАВИЉОН

• Назив павиљона:
ЛИКОВНА УМЕТНОСТ И НАСЛЕЂЕ: Визуелни дијалог и просторне комуникације

• Име и презиме кустоса:
Биљана Јотић, историчарка уметности, кустоскиња,
директорка МПУ, комесарка

• Име и презиме уметника:
Ивана Живић, сликарка
Проф. Ђорђе Станојевић, сликар
Миодраг Роган, вајар

Аутор текста: Биљана Јотић

Визуелни идентитет: Ирина Ивковић

Реализација: Музеј примењене уметности у
име Министарства културе Републике Србије

ЛИКОВНА УМЕТНОСТ И НАСЛЕЂЕ: Визуелни дијалог и просторне комуникације

Иако смо у већини случајева под заштитом сматрали архитектонско пројектовање, непокретно и нематеријално наслеђе, овај пројекат намеће потребу заштите покретног и материјалног наслеђа и ликовних стваралачких техника. У доба паралелних реалности, физичке и виртуелне перспективе постојања, слика и скулптура представљају материју, тактилну форму која пролази из човека. Визуелни елементи композиције међусобно комуницирају и делују унутар композиције, носећи у себи концептуалне или просторне основе. Слика као медиј који носи идеју, визију стварности или фикцију стварности потиче од самих почетака препознавања уметничког израза у човеку. Од пећинских трагова постојања, преко цивилизација старог и новог доба, средњег и новог века, до модерног и савременог доба, слика прати и преживљава ток времена. Са аспекта трајања, слика је оличење медија који нестаје и који одражава неопходност за заштитом. Та чињеница повезује концепт српског павиљона са генералном темом Бијенала Малта 2024.

Када данас, у време са префиксом „пост“, говоримо о скулптури – тродимензионалној форми уметничког израза – носталгично размишљамо да је обликујемо руком уметника. Још од самих почетака историје и кроз развој цивилизације, скулптура је била неодојиви део просторних формација – понекад у виду плошности и пластике у спрези са архитектуром, а понекад и самостална. Оно по чему се разликује од осталих облика уметничког изражавања јесте то што укључује простор, нову димензију у којој је концентрисан сензибилитет уметничког израза. Значај материјализације концептуалне основе јесте додатни део вештине уметника, што га чини јединственим пољем изражавања и вештине, уметност и занат.

Покретачка тачка професора и ствараоца **Ђорђа Станојевића** креће из природе, мајке земље и њених елемената и онога што проистиче из ње, заједно са људским постојањем. Након више година бављења дизајном за медије у светским токовима, одлучио је да се врати основи из које потиче и која га подстиче. Вратио се слици и родном месту, где је покренуо причу о суштинској повезаности природе и уметности. Његова стваралачка специфичност препознаје се у јединственој потреби за исконским. Његов атеље је простор, отворен и неограничен. Он сирову материју на платну, земљу и природне пигменте излаже спољним атмосферским утицајима тог тренутка и тог поднебља, чији трагови постају слика.

Ивана Живић, уметница која годинама трага за напуштеним просторима замкова, кућа, црква..., преноси их у слику, на платно које пуни водом кроз коју некада пливају женске особе или је празно као исти ти простори, чиме реагује на савремено доба. Идејна основа њених асоцијативних простора и имагинарних „пливачица“ директно критикује савремено доба отуђености, не само од природе него и од самих себе. Појачан сензибилитет јавља се кроз директну комуникацију, сугестивно позивајући сваког појединачног посматрача да зарони дубоко у те водене просторе.

Миодраг Мишо Роган, један од уметника препознатљивог карактера, на свом досадашњем стваралачком путу оставља део себе у обликованим формама. Не одустајући ни у једном тренутку од корена мајсторске и занатске технике, он визуелно дефинише просторе специфичног сензибилитета. Чести су примери његовог изражавања који нагиње апстракцији, односно редукацији обликованих форми које су препознатљиве оку и воде у поље новог препознавања, где су мисаони процеси испред видљивог. Поимање скулптуре повезује са човековим простором, било унутрашњим или спољашњим. ... „Требало је да схватимо да је трећа димензија веома битна за обликовање нашег бића.“

Кустоски концепт дијалога слике и скулптуре, као и три савремене уметничке специфичности, чврсто повезане са критичким односом према савременом постглобалном духу и новим технологијама које стварају нову стварност, пројекат Ликовна уметност и наслеђе указује на потребу очувања постојећег искуства и традиције, локалног карактера и заната. Два пола (уметница и уметник), два основна елемента (вода и земља), спајају се у једној теми – визуелном и просторном дијалогу који носи поруку о потреби очувања и заштите.

Уметност је простор за комуникацију и овај пројекат указује на то. Термини времена и простора су незавршени. Однос према наслеђу у контексту времена можемо посматрати обострано, у смислу традиције и у смислу нових технологија које носе нову стварност и однос према наслеђу. А када је реч о простору – у смислу повезивања територијалних специфичности и карактеристика, као и глобалне мисли – посматрач постаје сведок, односно корисник простора стварајући сопствена тактилна искуства и доживљаје. Концепт ове изложбе са Site specific карактером носи поруку о просторном прилагођавању и комуникацији. Уношење специфичности српског наслеђа и савремених аутора са специфичним идентитетом у простор који је карактеристичан за наслеђе Малте јесте тренутак повезивања и комуникације унутар аутентичности. Овај помало романтичан концепт указује на помало романтичан поглед на концепт white sea olive groves.

Биљана Јотић,
историчарка уметности (МА), кустоскиња,
комесарка